

La reforma de la LOU i AQU Catalunya

El passat dia 15 de desembre el Parlament espanyol va aprovar el Projecte de Llei de modificació de la Llei orgànica 6/2001, d'universitats. Tot i que el Projecte de Llei encara ha de passar pel Senat i, per tant, pot patir modificacions, és d'interès comentar-ne breument (amb totes les precaucions necessàries) alguns aspectes que afectaran el funcionament de la nostra Agència.

Diguem, en primer lloc, que el Projecte de Llei consolida el procés d'entesa i de col·laboració de l'ANECA amb les agències d'acreditació autonòmiques, iniciat en la segona etapa d'aquella i reforçat decididament per la directora actual, Gemma Rauret. El Projecte de Llei diu: "...la Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación y los órganos de evaluación creados por ley de las Comunidades Autónomas, de acuerdo con estándares internacionales de calidad, establecerán mecanismos de cooperación y reconocimiento mutuo. La Conferencia General de Política Universitaria informará y propondrá al Gobierno su regulación..." A més, es redueixen les "competències exclusives" de l'ANECA, encara que això depèn dels desenvolupaments posteriors de la Llei. Aquesta activitat col·legiada és molt més satisfactòria per a **AQU Catalunya** i per al sistema universitari català, i reforça les activitats de cooperació entre agències iniciades en el marc de la recentment creada Red Española de Agencias de Calidad Universitaria. La referència explícita als estàndards internacionals posa en primer plànol el que en aquest moment és un objectiu estratègic per a **AQU Catalunya**: superar el procés d'acreditació externa preceptiu a què estem sotmesos, que ens permetrà mantenir la nostra pertinença a l'ENQA, i, més endavant, formar part del futur registre d'agències europees d'acreditació (a hores d'ara, l'autoinforme d'avaluació és en fase d'aprovació per la Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'**AQU Catalunya**, serà enviat a l'ENQA al final del mes de febrer i les visites del comitè extern es duran a terme el maig). És una bona notícia.

Pel que fa al professorat, les figures es mantenen sense més canvis que la desaparició dels catedràtics i titulars d'escola universitària i la de l'actual col·laborador (es manté, excepcionalment, un "professor col·laborador" amb titulació de diplomant o enginyer o arquitecte tècnic), i les proves d'habilitació se substitueixen per unes proves "d'acreditació" que seran dutes a terme per comissions *ad hoc*.

S'estableix, tant per a les universitats públiques com per a les privades, que almenys el 50% del total del professorat haurà d'estar en possessió del títol de doctor i que almenys el 60% del total del seu professorat doctor (computat sobre l'equivalent en dedicació a temps complet) haurà d'haver obtingut l'avaluació positiva de l'ANECA o de l'òrgan d'avaluació externa que la llei de la comunitat autònoma determini. Per tal que les universitats privades puguin arribar a aquestes xifres, s'estableix un període transitori de sis anys.

Val la pena també destacar dos paràgrafs que tindran molt a veure amb l'activitat d'**AQU Catalunya**. El primer: "El Gobierno, previo informe de la Conferencia General de Política Universitaria, regulará las condiciones para que las universidades sometán a evaluación y seguimiento el desarrollo efectivo de las enseñanzas oficiales, así como el procedimiento para su acreditación." I el segon: "El Gobierno, las comunidades autónomas y las universidades impulsarán la realización de programas dirigidos a la renovación metodológica de la enseñanza universitaria para el cumplimiento de los objetivos de calidad del Espacio Europeo de Educación Superior." Sembla, doncs, que s'aposta de manera clara pel binomi avaluació-formació, indispensable per assolir els objectius de qualitat, que són la raó de ser d'**AQU Catalunya**. De moment, la música sona bé; esperem que la lletra hi acompanyi.

Javier Bará Temes,
director d'**AQU Catalunya**

Sumari

■ **Pàgina 2**

AQU Catalunya celebra el 10è aniversari

■ **Pàgina 3**

Els estàndards de qualitat dels màsters

■ **Pàgines 4 - 5**

La situació d'**AQU Catalunya** dins l'Àrea Europea d'Assegurament de la Qualitat

■ **Pàgina 6 - 7**

L'avaluació dels mèrits de recerca, docència i gestió

■ **Pàgina 8**

Implicacions, per a les universitats, l'Administració i **AQU Catalunya**, del Decret 405/2006, de 24 d'octubre

Redacció d'AQU Catalunya

AQU Catalunya celebra el 10è aniversari

Durant l'acte es van lliurar les distincions de qualitat al sistema universitari català

El Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) va acollir, el 31 d'octubre passat, l'acte de celebració del 10è aniversari d'AQU Catalunya, amb el qual l'Agència va voler commemorar els deu anys de compromís amb la qualitat universitària i reconèixer l'esforç fet per l'Administració, les universitats catalanes i les persones que han col·laborat amb la institució durant aquest temps.

Hi van participar el vicepresident de l'ENQA i director de l'agència irlandesa, el Sr. Séamus Puirseil, el secretari d'Universitats i Recerca, el Sr. Joaquim Prats Cuevas, el president de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques i rector de la Universitat Politècnica de Catalunya, el Sr. Antoni Giró Roca, el director d'AQU Catalunya, el Sr. Javier Bará Temes, i el president d'AQU Catalunya, el Sr. Antoni Serra Ramoneda.

En el seu parlament, Antoni Serra Ramoneda va agrair la tasca desenvolupada pels diferents directors de l'Agència, els presidents de les comissions d'avaluació, els responsables de l'Administració catalana, els rectors de les universitats catalanes, els presidents dels consells socials, els professors que han col·laborat amb l'Agència i també el seu personal, per tal d'aconseguir les fites marcades. Així mateix, va expressar el desig que AQU Catalunya mantingui, dins les futures reformes legals, la independència de l'Administració i de les universitats, amb l'objectiu d'acomplir els estàndards i les directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'EEES, aprovats per l'ENQA i assumits per la conferència de ministres responsables de l'educació superior a Europa en el comunicat signat a Bergen el 2005.

Durant l'acte es van lliurar les distincions de qualitat al sistema universitari català, convocades per AQU Catalunya amb motiu del seu 10è aniversari. Els projectes premiats van ser els següents:

Distinció de qualitat a les polítiques d'assegurament de la qualitat

- Premi per al sistema de gestió de la qualitat, basat en la norma ISO 9001, de l'Escola Politècnica Superior de Castelldefels de la Universitat Politècnica de Catalunya.
- Accèssit per al projecte de qualitat docent de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili.

Distinció de qualitat a l'adaptació de les titulacions a l'Espaceu europeu d'educació superior

- Premi per a la prova pilot d'adaptació a l'EEES de la titulació de grau en Mediació Lingüística de la Universitat Pompeu Fabra.
- Accèssit per a la prova pilot d'adaptació a l'EEES de l'Escola Politècnica Superior de Castelldefels de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Distinció de qualitat a la implantació de millores fruit dels processos d'avaluació institucional realitzats per AQU Catalunya

- Premi per a la implantació de millores de la Diplomatura de Ciències Empresarials de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Accèssit per a la implantació de millores en l'ensenyament d'Educació Social de la Universitat de Barcelona.

Responsables dels projectes premiats amb els encarregats de lliurar les distincions

Josep Grifoll Saurí, cap de l'Àrea d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya

Els estàndards de qualitat dels màsters

Del conjunt de documents de referència i de les conclusions obtingudes de la vuitena edició dels tallers de reflexió i debat —organitzada per **AQU Catalunya** amb la col·laboració de la Universitat Rovira i Virgili, a l'Escola Universitària de Turisme i Oci de Vila-seca, els dies 14 i 15 de novembre de 2006— sobre els mecanismes de garantia de la qualitat dels nous màsters europeus, us en proposo una reflexió sobre tres elements que no hauríem de passar per alt en un plantejament coherent dels sistemes de garantia de la qualitat, pel que fa referència als estudis de màster.

La recomanació d'implantar mecanismes de garantia de la qualitat a les institucions d'ensenyament superior, i més concretament a les titulacions de postgrau que s'efectuen des de les administracions d'àmbit nacional i internacional, demana una anàlisi acurada que dugui a l'optimització d'aquests mecanismes. En l'àmbit de la garantia de la qualitat, sovint s'observa que la major part de les energies es dediquen al disseny de mecanismes. Evidentment, l'ànim d'aquests dissenys és que responguin de manera coherent a l'objectiu d'assegurar la qualitat educativa; tanmateix, no hauríem d'oblidar que aquesta coherència hauria d'anar acompanyada d'una cerca d'estratègies que, amb menys esforç, ens aportessin els resultats esperats.

Aquesta idea és important quan ens encarem amb un tipus d'ensenyaments, els nous màsters, que presenten unes característiques diferents dels tradicionals estudis de primer i segon cicle fins ara existents. D'una banda, hem de tenir en compte que són estudis força més especialitzats i, per tant, subjectes a una variabilitat més gran en els continguts, i fins i tot de vigència al llarg del temps; i, de l'altra, caldria retenir la visió des de la universitat que la seva oferta global és molt més abundant i diversificada. En conseqüència, hauríem de plantejar-nos com despleguem uns mecanismes prou "intelligents" perquè, tot aprofitant les economies d'escala, fossin a la vegada prou flexibles per acostar-nos a casuístiques diverses i canviants.

El director d'AQU Catalunya, Javier Bará, acompanyat dels coordinadors dels grups de treball del taller

Ben relacionat amb la proposta anterior apareix un segon element que cal tenir en compte: la necessària transformació de l'organització de la gestió universitària que comportarà l'establiment de l'EEES. La idea d'una complexitat més gran de l'oferta d'ensenyaments dona a entendre que les institucions universitàries necessiten més "tecnificació", per dir-ho d'una manera concreta, de les seves funcions de management. Aquesta tecnificació suposa la formació creixent de personal expert en àmbits de gestió, que veurà augmentada la seva activitat d'una manera important.

Podem esmentar la gestió de la recerca, la gestió de la internacionalització d'activitats, la formació de professorat i, com no podia ser d'altra manera, l'àmbit de la garantia de la qualitat. Tota aquesta tecnificació de l'estructura de gestió de la universitat podria ser encomanada al professorat, encara que la tendència assenyala cap a l'aparició de nous especialistes en aquestes funcions, també en la garantia de la qualitat. Això hauria de permetre facilitar que el professorat pogués centrar la seva dedicació en les activitats principals de docència i recerca.

Finalment, cal dir, relacionat amb els comentaris anteriors, que és important que els responsables polítics tinguin present la necessitat d'una normativa que faciliti l'optimització i l'eficàcia dels mecanismes de garantia de la qualitat. També hauria d'afavorir una distribució adequada de recursos, per tal de respondre de manera eficaç a les característiques dels nous ensenyaments de màster. Cal, doncs, una predisposició a establir criteris que facilitin tant l'eficàcia i l'eficiència dels mecanismes de garantia interna i externa de la qualitat dels nous màsters com la manera de distribuir els recursos en aquest nou marc de l'EEES i, en concret, dels màsters europeus.

Javier Barà Temes, director d'AQU Catalunya

La situació d'AQU Catalunya dins l'Àrea Europea d'Assegurament de la Qualitat

En el Comunicat de Berlín de 19 de setembre de 2003, els ministres que van signar el procés de Bolonya van instar els membres de l'ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) a acordar i desenvolupar estàndards, procediments i directrius per assegurar la qualitat en el sistema universitari i a explorar mètodes per avaluar externament les agències o organismes d'acreditació (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*, març de 2005). **AQU Catalunya**, com a membre fundador de l'ENQA, va participar en el procés d'elaboració d'aquests estàndards i directrius i els ha traduït i editat en català. Posteriorment, la conferència de ministres responsables de l'educació superior a Europa va aprovar, el maig de 2005 a Bergen, un comunicat en el qual s'adopten els estàndards i les directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'EEES proposats per l'ENQA, amb el compromís d'introduir el model estipulat d'assegurament de la qualitat en els seus àmbits estatals.

L'apartat específic per a les agències externes d'assegurament de la qualitat pretén garantir, per mitjà de la seva avaluació externa, que la professionalitat, la credibilitat i la integritat siguin notòries i transparents per a tots els estaments implicats en la qualitat de l'EEES; uns valors que han de permetre la possibilitat de comparar diferents agències i fer factible la necessària dimensió europea. En aquest sentit, es crearà un registre europeu d'agències en el qual es podran identificar les agències professionals i fiables que treballen a Europa. És un objectiu estratègic per a **AQU Catalunya** formar part d'aquest registre des del mateix moment en què es creï.

El procés d'avaluació externa de les agències segons el model europeu consta d'una fase interna, que ha de dur a terme la mateixa agència, i d'una fase externa, en què un comitè extern i independent a l'agència realitza l'avaluació. Per a les agències que vulguin figurar en el registre d'agències europees, és un requisit ser avaluades favorablement en aquest procés.

Avaluació cíclica de les agències d'assegurament de la qualitat

L'ENQA facilita a les agències interessades un esquema indicatiu per dur a terme l'avaluació externa, per tal de verificar el compliment dels estàndards europeus. **AQU Catalunya** ha seguit també aquestes indicacions a l'hora de confeccionar el seu informe d'autoavaluació.

En primer lloc, es demana a les agències que vulguin ser avaluades que identifiquin els objectius de l'avaluació pel que fa a les perspectives i els interessos de les autoritats, les parts implicades i la mateixa agència. Fonamentalment, cal incloure totes les tasques i funcions principals de l'agència, de manera que quedi patent que no hi ha interessos ocults.

Principalment, en el procés d'autoavaluació es demana que es realitzi:

- Una contextualització de l'agència dins el sistema d'educació superior al qual pertany, i també una descripció breu de la seva trajectòria històrica.
- Una explicació que demostrï que les seves funcions principals són l'avaluació, l'acreditació, la revisió, l'auditoria o l'assessorament.
- Una descripció del mètode d'avaluació aplicat, per tal de poder determinar si l'agència treballa amb independència del govern i de les universitats i amb procediments metodològics transparents (la publicació de la metodologia d'avaluació, la descripció de les funcions del grup d'experts externs, la documentació que es desprèn dels processos d'avaluació i el sistema d'apel·lació).
- Una explicació sobre el fet que l'agència disposa de mecanismes d'assegurament intern de la qualitat que s'adeqüen als estipulats en els estàndards europeus.
- Una reflexió final sobre les fortaleses, les debilitats, les oportunitats i les amenaces de l'agència, per tal de demostrar la seva capacitat d'adaptar-se a les noves exigències i tendències.

L'informe resultant d'aquests aspectes s'ha de trametre amb temps suficient als membres de la comissió d'experts, per tal que l'analitzin amb vista a l'avaluació externa.

En el procés d'avaluació externa s'inclouen orientacions sobre:

- La designació de membres, la qual, per tal de garantir que l'avaluació és creïble i fiable, és essencial que es delegui en un tercer organisme independent de l'agència. En el cas de l'avaluació externa d'**AQU Catalunya**, qui designa els experts és la mateixa ENQA.
- La visita externa, que ha de tenir una durada de dos o tres dies, incloent-hi la preparació i el seguiment. L'objectiu de la visita és validar l'autoavaluació duta a terme per l'agència. Per això pot incloure reunions per separat amb els membres de la junta directiva de l'agència, la direcció executiva, el personal, els experts, les parts interessades, els representants de l'àmbit directiu de les institucions avaluades i també els membres dels comitès interns d'autoavaluació.

- La redacció de l'informe, que s'ha de redactar després de la visita i la versió final del qual s'ha de trametre a l'agència avaluada perquè pugui fer comentaris sobre els errors de fet. L'informe s'ha d'ajustar amb precisió en el compliment dels estàndards europeus, com també en les possibilitats i les recomanacions de millora.

L'avaluació d'AQU Catalunya, d'acord amb el model europeu

El Consell de Direcció d'**AQU Catalunya**, entenent la importància que té per a l'entitat aquest reconeixement, va aprovar que es dugués a terme la seva avaluació d'acord amb el model europeu i que aquest projecte fos dirigit per la Comissió d'Avaluació de la Qualitat (CAQ) d'**AQU Catalunya**. Per recomanació de la CAQ, la Direcció d'**AQU Catalunya** va sol·licitar a l'ENQA, el 26 de gener de 2006, de ser avaluada externament al començament de l'any 2007, sol·licitud que va ser acceptada.

Així mateix, el Consell de Direcció va acceptar la proposta de l'ANECA per tal de dur a terme aquest projecte de manera coordinada entre totes dues agències, tot i que amb informes independents. En aquest marc, la CAQ va acordar amb l'ANECA la preparació conjunta d'una guia metodològica per a l'avaluació interna, la qual va ser aprovada per la mateixa CAQ el 10 de juliol de 2006. En aquesta guia figura que l'àmbit a avaluar d'**AQU Catalunya** són les activitats d'avaluació, certificació i acreditació de titulacions, serveis, processos, recerca i professorat, d'acord amb el pla d'activitats d'**AQU Catalunya**.

El desenvolupament de l'avaluació interna

Prenent com a punt de partida els *Estàndards i directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'EEES*, la *Guia metodològica per a l'avaluació interna de les agències* i el *Procés de desenvolupament de l'autoavaluació* aprovat per la CAQ, **AQU Catalunya** va iniciar el mes de juliol el procés d'avaluació interna de la seva institució.

En el moment de tancar l'elaboració d'aquest butlletí, l'informe d'autoavaluació ha estat aprovat per la CAQ i està pendent de revisió d'estil de la seva versió definitiva i de ratificació pel Consell de Direcció. L'informe serà enviat a l'ENQA la primera setmana de març per tal que procedeixi a l'avaluació externa d'**AQU Catalunya**, que es realitzarà en paral·lel amb la de l'ANECA, i, al mateix temps, es farà públic a través de la pàgina web per tal que pugui ser consultat.

El procés d'avaluació externa, previst per abans d'aquest proper estiu, consistirà en el fet que un comitè independent d'**AQU Catalunya** (CAE), nomenat per l'ENQA i format per cinc membres, un dels quals serà un estudiant, avaluï *in situ* el compliment per part de l'Agència dels estàndards i les directrius per a l'assegurament de la qualitat en l'EEES. Per dur a terme aquest procés, el CAE es basarà en l'informe d'autoavaluació facilitat, com també en les evidències que en demostrin el compliment i que s'hagin trobat durant la visita. El CAE emetrà un informe d'avaluació extern, que **AQU Catalunya** també farà públic, en el qual figuraran els resultats de l'avaluació i les recomanacions de millora.

Els objectius que **AQU Catalunya** pretén aconseguir amb aquest procés són els següents:

- Facilitar una nova dimensió per a la millora contínua de l'organització, que se suma i complementa a la certificació de la norma ISO de què ja disposa.
- Incrementar la transparència i, consegüentment, les garanties de qualitat de l'Agència, tant a l'Administració com a les universitats.
- Ser comparada i reconeguda en l'àmbit europeu.

Josep Manel Torres Solà, cap de l'Àrea de Professorat i Recerca d'**AQU Catalunya** i
Esteve Arboix Codina, Àrea d'Avaluació de la Qualitat d'**AQU Catalunya**

L'avaluació dels mèrits de recerca, docència i gestió

La Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya (LUC) estableix en els seus articles 71 i 72 el règim retributiu del personal docent i investigador (PDI) contractat de les universitats públiques catalanes. En aquest règim es preveuen els complements per mèrits de recerca, docència i gestió i les retribucions addicionals corresponents.

El PDI funcionari ja disposava d'un complement de productivitat per la seva activitat investigadora i docent i, pels acords de Govern, també gaudia de retribucions addicionals a aquests complements. El Govern, mitjançant el Decret 405/2006, de 24 d'octubre, regula les retribucions addicionals del PDI funcionari i, per primera vegada, també del PDI contractat de les universitats públiques, alhora que estableix els requisits i la tramitació necessària per obtenir-les. D'aquesta manera, el PDI contractat s'equipara en complements i retribucions addicionals al PDI funcionari. Aquests complements es concreten en una quantia anual individual i consolidable, que assigna el consell social de cada universitat, a proposta del respectiu consell de govern de la mateixa universitat, després de l'avaluació favorable prèvia d'**AQU Catalunya**.

Aquests complements pretenen, com indica el Decret, impulsar la qualitat de les tasques de docència, recerca i gestió del PDI, funcionari i contractat, de les universitats públiques de Catalunya, tot premiant l'eficiència i l'esforç en la seva realització.

L'avaluació dels mèrits de recerca

La Comissió per a l'Avaluació de la Recerca (CAR) és l'encarregada de l'avaluació dels mèrits de recerca per a l'obtenció de les retribucions addicionals del PDI funcionari i contractat. L'avaluació de l'activitat i dels mèrits de recerca individuals del PDI té una llarga trajectòria a l'Estat des que el Reial decret 1086/1989, de 28 d'agost, va introduir en el règim retributiu del professorat universitari un nou concepte destinat a incentivar l'activitat investigadora mitjançant avaluacions anuals que encarregava a la Comisión Nacional Evaluadora de la Actividad Investigadora (CNEAI). En aquest període s'ha assolit un consens acceptable en la comunitat acadèmica i científica sobre els indicis de qualitat de l'activitat investigadora realitzada. Els indicadors objectius més acceptats són: a) els índexs d'impacte de les revistes científiques, calculats fonamentalment a partir de les citacions que reben els articles que publiquen; b) les citacions o el reconeixement internacional que reben altres publicacions, com ara llibres, o les ponències d'un congrés en determinades especialitats; c) el valor econòmic de la patent activa aconseguida per mitjà de la recerca aplicada, i d) els premis i altres formes de reconeixement social que poden rebre les obres literàries, artístiques i arquitectòniques.

És per tot això que la CAR vol aprofitar l'experiència prèvia en l'avaluació de l'activitat investigadora, per tal d'establir uns criteris d'avaluació que no suposin un trencament amb el que ha estat pràctica habitual fins ara i aplicar-los per igual al PDI

funcionari i contractat. La CAR ha establert uns criteris que, en cadascun dels camps científics, demostren que la recerca que es duu a terme té una repercussió científica o socioeconòmica suficient. Queden exclosos de la consideració de l'avaluació positiva els resultats de la recerca que es comercialitzen per mitjà de serveis de consultoria, les conclusions dels quals queden en propietat i coneixement exclusiu dels qui paguen els serveis esmentats. La dedicació de recursos públics per incentivar la recerca ha d'estar basada en el coneixement total o en l'ús públic dels resultats d'aquesta recerca.

AQU Catalunya aplica en tot moment els principis d'eficàcia, eficiència econòmica i transparència a les seves avaluacions. És per això que, tenint present el principi de coordinació entre administracions públiques, per a la valoració dels mèrits de recerca del PDI funcionari, **AQU Catalunya** ha signat un conveni amb la CNEAI per al reconeixement de les seves avaluacions, de manera que se simplifica el tràmit per a aquestes persones.

L'avaluació i la certificació dels mèrits de docència

Pel que fa als mèrits de docència, cal destacar que, a diferència de la recerca, en què l'avaluació es fa per mitjà de la CAR, l'avaluació dels mèrits docents la realitza la mateixa universitat, d'acord amb el model d'avaluació docent que recullen els manuals d'avaluació docent de les universitats públiques catalanes, certificats per **AQU Catalunya**.

Abans de l'any 2003 el complement addicional de docència es concedia automàticament, si bé corresponia al 20% del complement bàsic (quinquenni). A partir del 2003, el complement s'equipara al bàsic i la seva avaluació es fa aplicant els manuals. D'acord amb el Decret 405/2006, **AQU Catalunya** ha publicat dues resolucions (Resolució EDU/3782/2006, de 24 de novembre, i Resolució EDU/3814/2006, de 27 de novembre) que regulen l'avaluació dels complements de docència i de gestió, per a les convocatòries de l'any 2005 (extraordinària) i del 2006.

Per contextualitzar l'avaluació docent, cal fer esment que l'any 2002 el Consell Interuniversitari de Catalunya va aprovar el document *Criteris generals per a l'avaluació docent del professorat de les universitats públiques catalanes*, a partir del qual, i amb la participació d'experts en aquest àmbit, **AQU Catalunya** va elaborar la *Guia per al disseny i la implantació d'un model institucional d'avaluació docent del professorat a les universitats públiques catalanes*. Així, doncs, les universitats van elaborar el seus manuals d'avaluació docent respectius.

L'any 2003 **AQU Catalunya** va fer públic el document *Criteris mínims per superar l'avaluació dels manuals docents*, l'objecte del qual era, d'una banda, establir els criteris mínims necessaris perquè les universitats obtinguessin la certificació dels models d'avaluació docent del professorat i, de l'altra, establir els criteris mínims perquè els professors poguessin obtenir una avaluació positiva de la docència.

El model preveia un període experimental (2003-2006), al final del qual s'havien d'haver implantat els criteris següents:

1. Valoració de l'autoinforme
2. Valoració de l'encàrrec d'activitat docent del quinquenni
3. Valoració de la planificació docent
4. Valoració del desenvolupament i l'actuació professional
5. Valoració dels resultats de l'activitat docent
6. Valoració de la satisfacció dels estudiants i graduats
7. Valoració de la participació en la promoció, l'avaluació i la difusió de la qualitat docent
8. Valoració del reconeixement extern de la qualitat docent

Així mateix, el Decret 405/2006 estableix que correspon a **AQU Catalunya** certificar els informes d'avaluació dels mèrits docents. Això vol dir que, un cop la universitat hagi avaluat l'activitat docent del seu professorat, ha de comunicar, d'acord amb un protocol establert, els resultats a **AQU Catalunya**, per tal que certifiqui l'avaluació.

El format del protocol de la proposta de candidats al complement ha de reunir les característiques següents. D'una banda, cal presentar de manera individualitzada la valoració obtinguda en cadascun dels criteris d'avaluació i també la valoració global obtinguda pel professor; i, de l'altra, cal que la proposta vagi validada per l'autoritat competent de la universitat i presenti informació agregada de la convocatòria. El fet de disposar d'aquesta informació permetrà a **AQU Catalunya** dissenyar el proper escenari d'acreditació. En aquest sentit, cal destacar que la Resolució EDU/3814/2006, de 27 de novembre, d'**AQU Catalunya** prorroga la vigència de la certificació dels manuals d'avaluació docent un any més. Així, durant aquest període les universitats podran ajustar i modificar el seu model i **AQU Catalunya** treballarà en el disseny dels criteris i el procediment per a l'acreditació posterior dels models d'avaluació.

L'avaluació i la certificació dels mèrits de gestió

Pel que fa al complement de gestió, cal destacar que és el primer cop que es reconeix el mèrit en funció de la gestió. El Decret 405/2006 estableix que la condició per poder accedir al complement és el temps de dedicació al càrrec, després de l'avaluació favorable prèvia. Així, s'assignaran punts segons els càrrecs exercits. D'acord amb la puntuació assolida, els sol·licitants se situaran en un dels quatre trams previstos, cadascun dels quals està associat a una retribució econòmica anual. La taula següent resumeix els punts i l'import assignat a cada tram:

Tram	Punts	Quantia
Primer	30	1.000 EUR
Segon	45	1.500 EUR
Tercer	55	2.000 EUR
Quart	65	2.500 EUR

Per les tasques de gestió desenvolupades en el període anterior a l'entrada en vigor de la LUC (19 de febrer de 2003) s'estableix un màxim de 30 punts, que representa tenir un tram. El Decret estableix un seguit de puntuacions per uns determinats càrrecs (vegeu la taula).

Càrrec	Punts/any
Vicerector/a	10
Secretari/ària general	10
Degà/ana de facultat o director/a d'escola tècnica superior o director/a d'escola politècnica superior	8
Director/a d'escola universitària o director/a d'escola universitària politècnica	8
Director/a de departament	6
Director/a d'institut universitari de recerca	5
Vicedegà/ana de facultat o subdirector/a d'escola	3-6
Secretari/ària de facultat o escola	3-6
Secretari/ària de departament	2-4

Així mateix, estableix la possibilitat que les mateixes universitats, a partir d'una bossa de punts prèviament assignada pel Govern, determinin puntuacions per a altres càrrecs unipersonals.

Un cop la universitat hagi avaluat el seu professorat, trametrà a **AQU Catalunya** la llista de professors per certificar, d'acord amb el model d'informe i proposta, la característica principal del qual és que per a cadascuna de les persones sol·licitants s'emeta la valoració (favorable/desfavorable) de les tasques de gestió.

En una primera etapa, l'Agència assumirà directament l'avaluació feta per la universitat. Més endavant, seria d'interès, de la mateixa manera que s'ha fet en el cas de l'avaluació dels mèrits de docència, l'elaboració d'un procediment àgil per a la seva avaluació.

El web d'**AQU Catalunya** recull tota la informació referent als procediments d'avaluació i de certificació dels mèrits de recerca, docència i gestió.

Victòria Girona Brumós, vicerectora de Professorat de la Universitat de Barcelona

Implicacions, per a les universitats, l'Administració i **AQU Catalunya**, del Decret 405/2006, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les retribucions addicionals del PDI funcionari i contractat de les universitats públiques catalanes

Pel que fa al personal docent i investigador (PDI) de les universitats espanyoles, la Llei orgànica d'universitats (LOU) introdueix, respecte de la Llei de reforma universitària (LRU), dos aspectes fonamentals:

- La laboralització d'una part del PDI (a la LRU totes les figures contractuals responien a una funció específica en cada cas: la formació en els ajudants, la professionalització en els associats, la jubilació prèvia en els emèrits i la mobilitat en el professorat visitant). La LOU introdueix les figures de contractació laboral com a alternativa als funcionaris.
- El paper institucional que ocupa el professorat contractat en règim laboral dins les universitats.

La Llei d'universitats de Catalunya (LUC), en el preàmbul, posa de manifest la voluntat del Govern de la Generalitat de Catalunya de crear 1.200 places de professorat contractat permanent (agregats i catedràtics) a les set universitats públiques catalanes, convocatòries que se succeiran durant dotze anys, mitjançant el Programa Jaume Serra i Hünter. L'aposta per la via contractual a les nostres universitats comporta la creació d'una carrera professional simètrica a la dels funcionaris, amb una gestió del professorat amb règims jurídics diferents. El professorat contractat té un marc normatiu diferent del dels funcionaris, ja que s'introdueix la negociació col·lectiva com un element bàsic i diferenciador.

El mes de juliol es va acordar el I Conveni Col·lectiu del PDI de les universitats públiques catalanes, amb la qual cosa s'incorpora aquesta regulació al marc normatiu ja existent: la LOU, la LUC, l'Estatut dels Treballadors, l'Estatut de la Funció Pública i els estatuts de les universitats.

La Generalitat de Catalunya pot establir, per al PDI funcionari i contractat, retribucions addicionals per mèrits individuals de docència, recerca i gestió, que s'assignen per mitjà del Consell Social a proposta del Consell de Govern de cada universitat, amb la valoració prèvia dels mèrits mitjançant l'avaluació d'**AQU Catalunya**.

El recent Decret 405/2006, de 24 d'octubre, estableix les retribucions addicionals del PDI funcionari i contractat de les universitats públiques catalanes (trams autonòmics), però resta pendent de regular, mitjançant un acord de Govern, l'atribució dels complements bàsics del PDI contractat (docència i recerca).

D'una banda, doncs, l'avaluació de l'activitat desenvolupada pels investigadors i la valoració dels mèrits individuals de recerca del PDI funcionari i contractat correspon a **AQU Catalunya**, mitjançant la Comissió d'Avaluació de la Recerca, i, de l'altra, l'establiment del procediment i la certificació de la valoració dels mèrits individuals docents i de gestió del PDI funcionari i contractat és competència de la Comissió Específica per a la Valoració dels Mèrits i Activitats Individuals (CEMAI) de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat.

L'avaluació de les activitats de recerca, docència i gestió són peces clau per millorar la qualitat d'aquestes tres funcions a les universitats. Tot i que cal compaginar-los amb altres components (recursos, voluntat política, participació activa del professorat, etc.), els processos d'avaluació esmentats han de contribuir a fer un sistema que faciliti la detecció de punts forts i punts febles i el plantejament de propostes de millora en la recerca, la docència i la gestió.

En el cas de l'avaluació de l'activitat docent, cal que, a les repercussions econòmiques d'aquesta avaluació, s'hi afegixin altres conseqüències, tant per al professorat considerat individualment com per a les unitats de les universitats, per tal que la millora de la qualitat docent —és a dir, la millora en els aprenentatges de l'alumnat— esdevingui una de les prioritats del nostre sistema universitari. En aquest sentit, és indispensable que s'estableixi una relació entre els resultats d'aquesta avaluació i les polítiques de formació, d'innovació, de reconeixement, etc. de les universitats. Per fer-ho possible, és important arribar a acords sobre el disseny i les implicacions de l'avaluació de l'activitat docent entre les universitats i, evidentment, amb **AQU Catalunya** i amb el departament de la Generalitat competent en matèria d'universitats.

El reconeixement de les activitats de gestió ha de contribuir a conferir més valor a aquesta tasca universitària. Si bé és cert que les funcions bàsiques de la universitat són la docència, la recerca i la transferència, no ho és menys que sense gestió la institució no podria complir cap de les seves funcions i, de vegades, hom tenia la sensació que l'esforç en gestió no era prou reconegut.

Tot i que cal veure com es van desenvolupant els processos, l'esmentat Decret 405/2006, de 24 d'octubre, s'ha de valorar com un pas important, tant per al professorat funcionari com per al contractat, tant per a la recerca com per a la docència i per a la gestió.

Equip de redacció i producció | Maria Giné Soca, Conchita Herruzo Fonayet, Àgata Segura Castellà

Correcció lingüística i traducció | Natàlia Morell Salvadó

Disseny i maquetació | Josep Turon i Eva Calatayud

Impressió | Canon Editorial, SL

Edició | Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya
Via Laietana, 28, 5a planta 08003 Barcelona
Tel.: 93 268 89 50 www.aqucatalunya.org

Dipòsit legal | B-47.523-2000